

หัวข้อวิจัย	การศึกษาเรื่องพื้นถิ่น และวิถีการใช้ชีวิตในพื้นที่อารยธรรมขอมโบราณ จังหวัดนครราชสีมา
ผู้วิจัย	คราวุฒิ ใจดอน ¹ , เชาวนิดย์ พรหมราษฎร์ ¹ , ศาสตรา ตั้งใจ ¹
หน่วยงาน	¹ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ปีที่ทำวิจัยเสร็จ	พ.ศ. 2559

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ที่มุ่งเน้นในการสำรวจและเก็บข้อมูลเรื่องพื้นถิ่น และวิถีการใช้ชีวิตในมิติต่างๆ ในพื้นที่อารยธรรมขอมโบราณ จังหวัดนครราชสีมา การศึกษา บริบทของพื้นที่ศึกษา ลักษณะทางสถาปัตยกรรมของเรื่องพื้นถิ่นที่สะท้อนเอกลักษณ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิถีการใช้ชีวิตของผู้อยู่อาศัย รวมถึงทำการเปรียบเทียบเรื่องพื้นถิ่นและวิถี การใช้ชีวิตของชุมชนต่างๆ ของพื้นที่ศึกษา โดยใช้วิธีการลงพื้นที่สำรวจภาคสนาม และเก็บ ข้อมูลด้วยวิธีการถ่ายภาพ การสังเกต การรังวัดอาคาร และสัมภาษณ์เจ้าของเรื่อง ผู้สูงอายุ และ ช่างก่อสร้างเรื่องพื้นถิ่น นำมารวเคราะห์ในเชิงบรรยาย ผลการศึกษา พบว่า เรื่องพื้นถิ่นในพื้นที่ อารยธรรมขอมโบราณ จังหวัดนครราชสีมา มีจำนวน 48 หลัง ใน 6 พื้นที่ศึกษา จำแนกตาม ลักษณะทางกายภาพของเรื่องได้ 5 ประเภท คือ 1. เรื่องแบบจั่วเดียว 2. เรื่องแบบสองจั่ว 3. เรื่องแบบสามจั่ว 4. เรื่องหลังคาบันทยา และ 5. เรื่องหลังคาบันหยามมุข ส่วนในด้านวิถีการใช้ ชีวิตพบว่า วิถีการใช้ชีวิตของผู้ที่อยู่อาศัยในเรื่องมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับพื้นที่ใช้สอยของ เรื่องทั้งภายในเรื่องและภายนอกเรื่อง ในด้านการใช้พื้นที่ ความเชื่อ วัฒนธรรม และจากการ ประกอบอาชีพของเจ้าของเรื่อง ส่วนการเปรียบเทียบระหว่างพื้นที่ศึกษา พบว่าเรื่องแต่ละพื้นที่ มีลักษณะเฉพาะทางสถาปัตยกรรมที่สะท้อนภูมิปัญญาท้องถิ่นในแต่ละชุมชน และมีลักษณะร่วม กันในบางส่วน ที่มีผลมาจากการกลุ่มชาติพันธุ์ของผู้ที่อยู่อาศัยในแต่ละชุมชนที่แตกต่างกัน และจาก อิทธิพลด้านรูปแบบเรื่องจากบ้านพักข้าราชการที่รับเข้ามา สมัยรัชกาลที่ 5 และในด้านวิถีการใช้ ชีวิตทุกพื้นที่ศึกษามีวิถีการใช้ชีวิตคล้ายคลึงกัน จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำให้มีฐานข้อมูลของ เรื่องพื้นถิ่น และทราบถึงองค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาทางสถาปัตยกรรมเกี่ยวกับรูปแบบของ

เรื่อง วัสดุและการก่อสร้าง พื้นที่ใช้สอยของเรือนและวิถีการใช้ชีวิตในพื้นที่อารยธรรมขอม
โบราณ จังนคราชสีมาที่มีคุณค่า และควรที่เผยแพร่ต่อไป

Title	A Study Vernacular House and People's Way of Life in The Ancient Khmer Civilization Area, Nakhon Ratchasima Province
Researcher	Sarawut Chai-odthone ¹ , Chaovanit Pommarat ¹ , Sarttra tungjai ¹
Institute	¹ Faculty of Industrial Technology, Nakhon Ratchasima Rajabhat University
Year	2016

Abstract

The research had the objective to fine the study context of the ancient Khmer civilization area in Nakhon ratchasima province, vernacular architecture style to apparent the identity and local wisdom of architecture, show the house way of life and both compare vernacular architecture style and the way of life. The field-work survey included photographstaking, observation, measurement and interviewing the house owner and local people in the area. Finally, the collected data was analyzed in the description. The study found that vernacular architecture style 48 houses in the 6 study area could be divided into 5 categories, 1)the one gable roof 2)the two gable roof 3)the three gable roof 4) the hip roof and 5)the hip with portico roof. In the way of life had the relationship to functional area of house both inside and outside. Ancient Khmer civilization area in Nakhon ratchasima province had the different identity of vernacular architecture style and some parts same house characteristicsin the different area.But same way of life in the all area.This research study had effective to data base of vernacular architecture and the local wisdom of architecture information about house style, functional area of house and way of life in ancient Khmer civilization area in Nakhon ratchasima.